

Llei d'ordenació del sistema financer

Atès que el Consell General en la seva sessió del dia 27 de novembre de 1993 ha aprovat la següent:

Llei d'ordenació del sistema financer

Exposició de motius

El sistema financer desenvolupa unes funcions vitals per al conjunt de l'economia d'un país.

A partir d'aquesta premissa, l'autoritat pública ha d'establir el marc estructural i ha de fixar les normes bàsiques que han de facilitar el bon funcionament del sistema, afavorir la seva solidesa i assegurar la salvaguarda dels interessos generals del país.

Un altre factor que indueix a una raonada intervenció pública rau en el fet que els sistemes financers, i més específicament els sistemes bancaris, han anat a tot arreu assumint una virtual dimensió pública, independentment de la plena condició jurídica privada que puguin tenir la gran majoria dels seus components. Una dimensió pública que ve configurada, en bona part, per l'exercici d'una potestat, la de crear diner, que històricament era reservada a qui exercia la sobirania de la nació.

Paral·lelament a aquestes causes genèriques, l'actuació legislativa del Consell General de les Valls i del Govern en l'ordenació de l'àmbit financer deriva d'una expressa indicació constitucional.

L'estructuració de l'economia del Principat es realitza en el marc de l'economia de mercat; la història econòmica recent indica que les tècniques que deriven d'aquest principi són les que millor propicien la creació i la difusió de riquesa. Assentat aquest reconeixement mitjançant l'article 28, el text constitucional té igualment present que si aquesta doctrina s'apliqués a ultrança en sofririen greument alguns dels valors essencials que fonamenten la nostra societat. Per aquestes raons —i perquè una intervenció assenyada no ha de ser nociva per al

creixement econòmic, sinó que pot ser, i ha de ser, fins i tot plenament positiva des d'una perspectiva global—, els països econòmicament organitzats a partir de l'economia de mercat estableixen mesures orientades a temperar, o a complementar, les forces del mercat, per propiciar el benestar general i un desenvolupament equilibrat. L'article 32 de la Constitució s'inscriu explícitament en aquesta línia.

La necessitat d'ordenar el sistema financer és també, des d'una perspectiva funcional, una imperativa conseqüència del text constitucional. En efecte, el ja esmentat article 28 proclama la llibertat d'empresa i, per tant, exigeix una superació de l'*status quo* bancari vigent en el Principat i una estructuració del conjunt del sistema financer des del respecte d'aquesta llibertat i, mitjançant les lleis, fent-la compatible amb l'interès primordial del conjunt de la societat andorrana.

Una circumstància específica ha introduït en la planificació legislativa de l'àmbit financer un element d'urgència. La Llei de mesures provisionals aprovada pel Consell General, en data 28 d'abril de 1993, obligava el mateix Consell a establir, amb la major promptitud possible, l'ordenació del sistema financer. La present Llei dona compliment al compromís aleshores adquirit.

Diverses són les idees motrius al voltant de les quals s'ha vertebrat la present Llei.

L'ordenació s'ha volgut fer des de la singularitat andorrana. No es desestimen —al contrari, es tenen molt en compte— les experiències històriques i les formulacions que, en aquest camp, prevalen en els països del nostre entorn o en aquells que poden servir de punts de referència; però les circumstàncies determinants són les que, ara i aquí, aconsellen legislar amb uns objectius molt concrets i molt immediats.

L'ordenació no ha de pertorbar el bon desenvolupament d'aquelles empreses del sector financer que, al llarg dels anys, han reeixit a dotar-se d'una bona estructura econòmica, comercial i professional. El que sí pretén l'ordenació és corregir situacions de privilegi; fer assumir al sistema financer les responsabilitats públiques que li corresponen; propiciar que

s'encari el futur des d'una perspectiva que tingui present, a més dels legítims interessos particulars, l'interès general del país; i vertebrar el sector per fer-ne un conjunt sòlid, coherent i que mantingui una positiva reputació internacional.

L'ordenació es vol dur a terme pensant en la necessitat de comptar, ara i en el futur, amb un sistema que tingui la capacitat de prestar uns serveis complets i qualificats, tant en l'espai financer domèstic com en el camp internacional. I es vol preveure de fer el necessari perquè, vist des del costat dels usuaris, aquests serveis siguin prestats en condicions econòmiques equitatives i transparents.

L'ordenació vol ser eficaç i a la vegada vol evitar, tant com sigui possible, les càrregues administratives i les actuacions burocràtiques. En les reglamentacions que en derivaran, la supervisió tindrà un caràcter prudencial que ha de permetre uns seguiments globals que contribueixin a assegurar la solidesa del sistema, i fer-la compatible amb una clara voluntat de no intervenir gens en la relació individualitzada de les entitats financeres amb els seus clients. El secret professional, protegit pel Codi penal andorrà i tan arrelat a la deontologia bancària, es mantindrà amb tot el rigor. La indispensable cooperació del sistema financer en una qüestió tan excepcional com és la lluita contra el blanqueig del diner procedent del narcotràfic i del crim organitzat, es preveu que es realitzi fent compatible l'eficàcia de l'acció amb l'absoluta decisió de no crear cap mena de dificultat al client normal.

La darrera idea bàsica inspiradora de l'ordenació és que els textos legals, tant la present Llei com les regulacions i les reglamentacions que s'aniran desplegant, no generin situacions negatives, a causa d'una acció precipitada, i que quedin oberts a les modificacions que l'experiència, les noves circumstàncies i les previsions de futur vagin aconsellant.

Pel que fa als continguts de la Llei, s'ha procurat que quedin ben definits els diversos grups que componen el sistema financer, sense perjudici que en les regulacions i en les reglamentacions es vagin introduint les precisions que puguin ser necessàries i que, en el futur, les facultats

atribuïdes a alguna activitat específica puguin ser ampliadades o modificades.

El bon ordre ha aconsellat de no incorporar al sistema financer, en aquesta fase legislativa, les companyies d'assegurances i de reassurances. La singularitat d'aquest sector fa que, a tot arreu, tingui un tractament separat, tot i que hi ha una tendència igualment generalitzada a considerar que la dinàmica de les asseguradores les porta a una creixent integració al sistema financer. En qualsevol cas, la legislació que actualment regeix l'activitat d'aquestes entitats haurà de ser revisada, en funció dels nous enfocaments normatius en matèria financera.

S'han definit els requisits bàsics exigits a les entitats integrades en el sistema financer. S'ha previst que les regulacions complementàries de la Llei d'ordenació, com també les reglamentacions específiques de cada entitat, aniran completant el quadre normatiu. D'una manera específica cal esmentar les regulacions relatives al capital social, a la constitució d'un dipòsit de reserves obligatòries, a l'aplicació dels coeficients d'obligat compliment i a la lluita contra el blanqueig del diner procedent del narcotràfic.

En relació amb les noves exigències bàsiques, té una especial significació la implantació d'un règim de reserves obligatòries i d'uns coeficients d'obligat compliment per part del sistema bancari i, quan correspongui, per part dels altres components del sistema financer. Fins ara, a Andorra no s'havia comptat amb aquests instruments reguladors. Una equilibrada utilització de les possibilitats que emanen d'aquestes disposicions tècniques ha de permetre influir positivament en la solvència i liquiditat de les entitats.

Un component d'especial importància és el relatiu a la definició dels òrgans tècnics de l'autoritat financera. Se'n preveuen dos: un —l'Institut Nacional Andorrà de Finances— de caràcter essencialment tècnic; l'altre —la Comissió Superior de Finances—, amb funcions més jurídiques i d'estructuració sectorial.

En la present Llei, les normes transitòries tenen una especial importància i significació.

En efecte, es parteix d'una situació de fet que es vol normalitzar i reorientar amb eficàcia i equitat; i, a la vegada, mirant d'evitar el risc que es creïn problemes funcionals o que, per no preveure suficientment les conseqüències dels canvis, es produeixin situacions negatives. Per aquestes raons, s'estableix un període d'adaptació a les noves normes, i es determina que el desplegament de les regulacions específiques i de les reglamentacions pugui ser fet d'una manera gradual. En definitiva, es vol combinar la prudència amb la voluntat d'adequar el sistema financer al nou marc constitucional.

Durant aquest període transitori es resoldran també aquelles situacions excepcionals que puguin requerir solucions singulars, atenent tant els drets individuals com l'interès general.

Capítol primer. Abast de la Llei

Article 1

La present Llei afecta totes les persones, físiques i jurídiques, que tinguin una activitat professional en el sector financer, i estableix el marc legal que regularà l'exercici d'aquestes activitats.

S'entén per activitat professional en el sector financer la realització habitual d'operacions bancàries i la prestació de serveis financers.

Capítol segon. Composició del sistema financer

Article 2

El conjunt del sistema financer andorrà es compon de:

- 1) Entitats bancàries, entitats financeres amb activitat creditícia i altres entitats financeres de serveis diversos.
- 2) Associacions professionals del sector financer.
- 3) Òrgans d'autoritat tècnica executiva.

Capítol tercer. Definició dels components operatius del sistema financer

Article 3

Entitats bancàries

S'entén per "entitat bancària" una empresa que es dedica a rebre del públic dipòsits i altres fons reemborsables, a la vista o a termini, i a concedir crèdits per compte propi; i presta altres serveis financers, especialment els relacionats amb els mitjans de pagament.

Les activitats homologades com a característiques de les entitats bancàries són les següents:

- recepció de dipòsits i altres fons reemborsables
- préstecs de naturalesa diversa
- arrendament financer (leasing)
- operacions de pagament
- emissió i gestió de mitjans de pagament
- atorgament de garanties i similars
- transaccions en els mercats monetaris, canviaris, borsaris i d'instruments financers a termini i d'opcions
- participació en l'emissió de valors
- intermediació en els mercats interbancaris
- gestió de patrimoni
- custòdia i administració de valors
- informes comercials
- lloguer de caixes fortes

Article 4

Entitats financeres amb activitat creditícia

1) Les entitats financeres amb activitat creditícia són empreses que es dediquen, habitualment i per compte propi, a una branca de crèdit especialitzat; per a aquesta finalitat utilitzen els recursos propis, els d'origen bancari i els procedents del sistema financer internacional, sempre que reuneixin les condicions que fixi la corresponent reglamentació. No estan, doncs, autoritzades a rebre dipòsits directament del públic.

2) Tenen la condició d'entitats financeres amb activitat creditícia les financeres dedicades a les següents modalitats de crèdit especialitzat:

- crèdit hipotecari
- finançament de vendes a termini
- arrendament financer / "leasing"

- compra i gestió de cobrament de factures / "factoring"

Article 5

Altres entitats financeres

1) S'entén per "altres entitats financeres" les financeres l'activitat de les quals no està relacionada amb el crèdit.

2) Queden integrades en aquest grup totes les financeres que no formen part del grup "d'entitats bancàries" ni del "d'entitats financeres amb activitat creditícia", d'acord amb la següent classificació:

- a) gestió de patrimonis
- b) societats d'inversió
- c) societats de cartera
- d) fons mutus d'inversió
- e) societats holding de caràcter genèric
- f) canvi de moneda, com a activitat principal

Les entitats enquadrades en aquest grup no poden rebre diner directament del públic en concepte de dipòsit.

Queden excloses de la lletra a) d'aquest apartat les societats de caràcter familiar l'objecte de les quals sigui exclusivament la gestió del seu propi patrimoni.

3) Les companyies d'assegurances es regeixen per una normativa específica, a l'espera d'una futura integració en el sistema financer. Pel que fa a l'actuació d'entitats reassuradores caldrà esperar el desenvolupament legislatiu escaient.

Article 6

Associacions professionals

Dins d'un període que serà fixat en les respectives reglamentacions, cadascun dels tres grups d'entitats operatives integrades en el sistema financer haurà de constituir una associació professional que, a més de vetllar pels interessos generals dels seus membres, haurà de prendre aquelles iniciatives orientades a millorar els estàndards tècnics del sector; a propiciar una cooperació sectorial respectuosa amb l'exercici de la competència recíproca; a assegurar la transparència en l'aplicació de condicions als clients i a procurar el compliment de les normes deontològiques inherents a la professió.

L'associació professional serà l'interlocutor habitual dels òrgans tècnics de l'autoritat executiva per a les qüestions d'interès general del sector.

Capítol quart. Òrgans tècnics executius de l'autoritat financer

Article 7

Organismes delegats

Les entitats integrades en el sistema financer andorrà estan subjectes a l'autoritat pública delegada als següents organismes:

- Comissió Superior de Finances, i
- Institut Nacional Andorrà de Finances (INAF)

Article 8

Comissió Superior de Finances

Es crea una Comissió Superior de Finances, com a organisme autònom adscrit al Ministeri encarregat de les Finances, la missió de la qual serà la d'exercir per delegació del Govern l'autoritat superior executiva en l'estructuració i supervisió del sistema financer.

Article 9

Funcions de la Comissió Superior de Finances

La Comissió Superior de Finances té competències per a:

- 1) Sotmetre al Govern, amb l'informe previ de l'INAF, propostes sobre l'ordenació i les regulacions relatives a l'àmbit financer.
- 2) Revisar, des de la perspectiva jurídica i institucional, les propostes de l'INAF en relació amb l'ordenació, les regulacions i les reglamentacions referides a l'àmbit financer.
- 3) Dictaminar, a partir de l'informe que reculli l'opinió explícita de l'INAF, i elevar al Govern els expedients de sol·licitud de constitució i d'establiment de societats en l'àmbit financer andorrà.
- 4) Exercir funcions d'enllaç entre l'autoritat executiva financer i l'àmbit judicial.
- 5) Assumir el control del compliment de les normes relatives a la regulació contra el blanqueig del diner procedent del narcotràfic i del crim organitzat.

6) Exercir el poder disciplinari sobre el conjunt del sistema financer.

Article 10

Composició de la Comissió Superior de Finances

La composició de la Comissió serà la següent:

- President: el ministre encarregat de Finances o el seu delegat
- Vice-President: el director general de l'INAF o el seu delegat
- Els següents vocals:

* Un batlle o magistrat, nomenat pel Consell Superior de la Justícia.

* Un professional del sector bancari, nomenat pel Govern, a proposta del sector.

* Dues persones de reconegut prestigi professional, nomenades pel Govern.

El mandat dels vocals nomenats pel Govern serà de tres anys. El secretariat d'aquesta Comissió serà assumit per l'INAF.

Article 11

Les funcions de l'INAF com a òrgan tècnic executiu de l'autoritat financer, per delegació del Govern, d'acord amb la Llei de 3 de setembre de 1993, són les següents:

1. Proposar mesures a prendre pel que fa a l'ordenació i reglamentació de l'àmbit financer.
2. Fer aplicar els coeficients i les garanties d'obligat compliment per part dels bancs i les financeres.
3. Exercir el control dels diversos components operatius del sistema.

Capítol cinquè. Requisits bàsics exigits a les entitats

Article 12

Totes les entitats integrades en el sistema financer han de reunir uns determinats requisits bàsics pel que fa a:

- les característiques personals i professionals dels titulars
- la condició jurídica de l'entitat
- la naturalesa i la xifra del capital social

- la constitució de reserves obligatòries
- la cobertura dels coeficients d'obligat compliment, en els sectors que afecti
- les estructures tècniques i administratives
- l'obligació d'auditar els estats financers i de guardar un estricte secret professional

Article 13

Característiques personals i professionals

Els membres del consell d'administració han de ser persones que no tinguin antecedents penals per delictes dolós i que gaudeixin d'una bona reputació personal i professional.

Els responsables de la gestió de cada entitat, ultra reunir les característiques esmentades anteriorment, han de tenir una adequada qualificació professional.

Article 14

Condicció jurídica

L'autorització, o l'adequació de l'autorització ja existent, per exercir activitats en l'àmbit financer, s'atorgarà només a persones jurídiques de dret andorrà.

Article 15

Naturalesa del capital social

El capital social de totes les empreses integrades en el sistema financer andorrà haurà de respectar el sostre màxim de participació estrangera establert per l'actual Reglament de societats mercantils.

Article 16

Capital social mínim

1. Les entitats enquadrades en el sistema financer andorrà han de disposar d'un capital social adequat a la naturalesa de la seva activitat.

2. El Consell General, mitjançant una regulació específica i previ informe de la Comissió Superior de Finances, fixarà les xifres de capital social mínim exigint a cada entitat, en virtut de la seva pertinença als grups o subgrups enumerats en els articles 3, 4 i 5.

3. El Govern establirà, mitjançant les respectives reglamentacions, les condicions complementàries que han de com-

plir els fons propis en relació amb el referit capital social.

Article 17

Dipòsit de reserves en garantia

1. A més del capital social, les entitats integrades en el sistema financer tindran l'obligació de mantenir unes reserves mínimes de fons propis que hauran de ser dipositades a l'Institut Nacional Andorrà de Finances, en garantia de les seves obligacions operacionals.

2. El Govern, a proposta del ministre encarregat del Departament de Finances, fixarà amb el previ informe de l'INAF i el dictamen de la Comissió Superior de Finances, els barems a aplicar en la constitució dels referits dipòsits, en funció de la naturalesa de l'activitat de l'entitat i, pel que fa a les entitats bancàries —i quan correspongui, les financeres amb activitat creditícia—, del volum d'inversions per tots conceptes, amb deducció de les efectuades amb fons propis i d'origen bancari.

3. El Consell General, mitjançant una regulació específica, fixarà els límits màxims aplicables per aquest concepte i els imports mínims exigits a cada entitat, en funció de la naturalesa de la seva activitat.

4. Les condicions a aplicar als referits dipòsits seran establertes pel Govern.

Article 18

Coefficients d'estructura financera

Les entitats bancàries —i, quan i en els conceptes que correspongui, les entitats financeres— estaran obligades a mantenir una estructura financera ordenada a assegurar la capacitat d'atendre les seves obligacions envers tercers.

Amb aquesta finalitat, la reglamentació fixarà les "ratios" mínimes d'obligat compliment que han d'acreditar l'efectiva assumptió, per part de les entitats, dels criteris de solvència i de liquiditat.

Article 19

Inversions obligatòries

Les entitats bancàries —i quan i en els conceptes que correspongui, les entitats financeres amb activitat creditícia— estaran obligades a mantenir un coeficient d'inversions en fons públics.

Aquesta matèria serà objecte d'una regulació específica.

Article 20

Condicions tècniques i administratives

Els titulars d'una autorització, o els sol·licitants d'una autorització, per operar en l'àmbit financer han de poder demostrar que disposen, o disposaran, d'una estructura tècnica i administrativa adient per dur a terme, en condicions idònies, la seva activitat específica.

El Govern fixarà reglamentàriament les condicions que hagin de reunir les entitats pel que fa a locals, instal·lacions i contractació de personal andorrà i estranger.

Article 21

Auditories

Totes les societats integrades en el sistema financer han de fer auditar els seus balanços i comptes de resultats.

Les característiques i la periodicitat de les auditories són establertes, per a cada grup o sector, en les respectives reglamentacions de desenvolupament de la present Llei.

Article 22

Secret professional

Els titulars de les societats integrades en el sistema financer, els seus directius i tot el seu personal, com també els auditors externs, estan subjectes al secret professional, d'acord amb les disposicions del Codi penal.

Capítol sisè. Desplegament normatiu

Article 23

Regulacions específiques

A més de les regulacions previstes en els articles 16, 17 i 19, relatives al capital social mínim, al dipòsit de reserves en garantia i al coeficient d'inversions obligatòries, el Consell General complementarà l'esquema legislatiu bàsic referit a l'àmbit financer amb una llei reguladora de la lluita contra el blanqueig del diner procedent del narcotràfic i del crim organitzat, i amb un desenvolupament legislatiu de qualsevol altra matèria, derivada d'aquesta llei-marc, que així ho requereixi.

Article 24

Reglamentacions

Cadascun dels grups d'entitats integrades en el sistema financer —“entitats bancàries”, “entitats financeres amb activitat creditícia” i “altres entitats financeres”— seran objecte, per part del Govern, d'una reglamentació específica que tractarà de tots aquells aspectes relacionats amb la present Llei que requereixin un desenvolupament normatiu a nivell de reglament.

Disposicions transitòries

Primera

Normativa vigent

Fins que les reglamentacions no siguin aprovades i publicades, les activitats de les diverses entitats del sector financer es regiran per la present Llei i pels altres textos legals vigents que no hagin quedat modificats per aquesta mateixa Llei.

Segona

Adequació de les autoritzacions

1. Totes les persones, físiques i jurídiques, que exerceixen la seva activitat professional en l'àmbit financer o que disposen d'una autorització per operar-hi, hauran d'instar un expedient d'adequació de la seva autorització.

2. La sol·licitud haurà d'anar acompanyada dels següents documents:

- certificació registral de l'autorització
- balanç i compte de resultats dels dos darrers exercicis
- memòria d'activitats dels dos darrers exercicis
- composició de l'actual consell d'administració o de l'òrgan administratiu superior
- composició del capital social

3. Les sol·licituds hauran de ser presentades al Departament de Finances del Govern no més tard del 30 de juny de 1994.

4. L'adequació de l'expedient serà declarada pel Ministeri encarregat de les Finances sobre la base de l'informe tècnic de l'INAF i el dictamen de la Comissió Superior de Finances.

5. La no presentació de la sol·licitud d'adequació equivaldrà a la renúncia a l'autorització.

6. La declaració d'adequació de l'autorització, sempre que correspongui, serà atorgada dintre d'un període no superior als sis mesos, a comptar de la data de recepció de la sol·licitud, o de la presentació de l'eventual informació explicativa complementària que pugui demanar l'INAF o la Comissió Superior de Finances.

Tercera

Període d'adaptació a les noves normes

1. Una vegada obtinguda la declaració d'adequació establerta en la disposició transitòria segona, les entitats que estiguin operant en l'àmbit financer disposaran d'un període d'un any per adaptar la seva estructura a les condicions exigides per la present Llei i a les que emanin de les respectives regulacions i reglamentacions de desenvolupament normatiu.

2. El Govern fixarà la data de referència a partir de la qual comptarà l'indicat termini.

Quarta

Noves sol·licituds d'autorització

1. Sis mesos després de la publicació de la llei referida a l'article 16, es podran presentar al Govern sol·licituds de constitució o d'establiment de noves entitats a integrar-se en el sistema financer andorrà objecte de la present Llei.

2. El Govern reglamentarà oportunament el procediment a seguir i els documents a presentar.

3. Les sol·licituds previstes en l'apartat 1) hauran de ser despatxades no més tard d'un any, a comptar de la data de la seva presentació.

Cinquena

Situacions singulars

Els expedients relatius a organismes o entitats estrangeres amb activitat en el sector financer, actualment instal·lades al Principat, en virtut de concessions especials o com a resultat de circumstàncies històriques, tot i ésser objecte d'un tractament singularitzat, hauran de seguir el que estableix la disposició transitòria tercera.

Sisena

Inversions d'interès nacional i social

Amb caràcter transitori, fins que s'hagi completat el desenvolupament de la present Llei, les entitats bancàries podran computar les operacions de crèdit enquadrades en els programes d'inversió que el Govern hagi qualificat com d'interès nacional i social, com una reducció de l'import a invertir en fons públics, en compliment del coeficient preceptuat per l'article 19.

En la regulació esmentada en l'article 19, el Consell General fixarà el percentatge màxim d'inversions d'interès nacional i social computables i el Govern en reglamentarà els procediments i establirà les condicions aplicables a cada programa.

Disposicions finals

Primera

No seran autoritzades aquelles operacions o activitats financeres que no quedin compreses en la relació d'operacions bancàries incorporada a l'article 3 o que no siguin inherents a les activitats financeres classificades en els articles 4 i 5.

Segona

Cap persona, física o jurídica, pot dedicar-se professionalment a les activitats relacionades en els articles 3, 4 i 5 si no té la corresponent autorització d'exercir, sota pena de les sancions que seran establertes en les reglamentacions.

Tercera

Aquesta Llei entrarà en vigor en el mateix dia de la seva publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Casa de la Vall, 27 de novembre de 1993

Jordi Farràs Forné
Sindic General

Nosaltres, els Coprínceps, la sancionem i promulguem i n'ordenem la publicació en el Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

François Mitterrand
President de la
República Francesa
Copríncep d'Andorra

Joan Martí Alanís
Bisbe d'Urgell
Copríncep d'Andorra